

28. mítink Evropského dermatologického fóra (EDF) Montreux 23.–25. 1. 2025

Úvod

Pravidelný výroční mítink jednoho z nejvýznamnějších evropských dermatologických těles se konal již po osmadvacáté v některém ze švýcarských měst, v posledních letech v Montreux na břehu Ženevského jezera. Projednávají se zde guidelines, vzdělávání a další významné části budoucího rozvoje oboru.

Odborné poznatky

Prof. Passeron řešil principy poruch pigmentace. Barva kůže je dána především obsahem melaninu (eumelano- nebo feomelano-), dále hemoglobinu a karotenoidů. Zhruba 170 genů se podílí na melanogenezi, která je řízena tyrozinázou. Dalším nutným faktorem je transport melanosomů do keratinocytů. Porucha transportu u Griscelliho syndromu (mutace Rab27) vede k hromadění melanosomů v apikálních částech dendritů. Protein p53 hraje centrální úlohu v reparaci poškození UV zářením a jeho porucha může navodit patologickou hyperpigmentaci. Dalšími faktory jsou α MSH a POMC peptidy, které přes produkci ACTH vyprovokují Addisonovu chorobu. Sluneční záření vyvolává pigmentaci, a to zejména UVA, částí spektra. Také krátkovlnné viditelné světlo (HEV) významně provokuje tvorbu melasmat, kterým tak nezabrání fotoprotekce běžnými sunscreensy. Avšak i další složky a faktory ovlivňují pigmentaci. Například fibroblasty se podílejí na tvorbě aktinických lentig, (mikro) vaskularizace podporuje nárůst pigmentace (např. melasmat v těhotenství). Mohou se zapojit i sebocyty. Polévatý prach zvyšuje pigmentaci. Svou roli hrají také mitochondriální geny.

Prof. Ogg zdůraznil expresi CD1a antigenu jako jeden z faktorů zánětu v kůži. CD1a má strukturu podobnou MHC I. třídy. Je vystaven nejen na T-lymfocytech (např. v krvi a kůži atopiků alergických na roztoče), ale také na myeloidních a nezralých lymfoidních buňkách. Fosfolipáza A_2 formuje některé lipidy v lidské kůži, které vedou k tvorbě CD1a permisivním self-ligandům. Velmi dlouhé řetězy sfingomyelinů fungují jako přirozené CD1a antigeny. Spekuluje se o jejich terapeutickém použití.

Prof. Müller představil CAR (chimeric antigen receptor) T-lymfocyty v léčbě autoimunních chorob. CAR T-lymfocyty bývají připravovány z polyklonálních T-lymfocytů (autologních nebo alogenních), které se aktivují pomocí lenti/retrovirů a v infuzi se vracejí pacientovi. Na CAR se pak váže příslušná (auto)protilátka a v příznivém případě může znamenat úplné vyléčení pacienta. V roce 2017 byla tato metoda poprvé úspěšně použita k léčbě ALL (akutní lymfatická leukemie), v roce 2021 na SLE (zatím léčeno 8 případů SLE, 3 myozitidy, 4 systémové sklerózy). Dalším slibným použitím CAR

T-lymfocytů se jeví pemphigus vulgaris, které bude zaměřeno na CD19 (popř. CD20), vyvíjí firma Cabalietta, předpokládá se současné podávání retuximabu. Imunosupresivní léčba se musí aplikovat před podáním infuze allogenních T-lymfocytů.

Prof. Klepler shrnul použití mRNA v léčbě melanomu (tzv. protinádorová vakcína). Velký posun v této technice zaznamenal vývoj vakcíny proti covidu. V940 trains (mRNA vakcína) učí T-lymfocyty u pacienta rozpoznat specifický nádorový antigen. U melanomu se podává spolu s pembrolizumabem.

Doškolení v dermatologii

Prof. Biot zdůraznil význam virtuálních modelů, které pomáhá vytvořit AI (umělá inteligence). Nejedná se jen o zkonstruování mechanicky dokonalého modelu, např. srdce, ale dynamicky probíhající činnosti (tzv. funkce chlopní a proudění krve). Lze také stvořit virtuální populaci, na kterou bude působit nový lék, když předdefinujeme jeho vlastnosti. Virtuální modelování se promítá do většiny medicínských oborů: např. naplňování cílené radioterapie, šíření respiračních infekcí během probíhající dialýzy nebo uspořádání a provozu celého zdravotnického zařízení.

Prof. Garson, který je aktivní v IMCAS (má nyní 35 000 členů), se zabýval nácivkem obličejové anestezie. Získání kadaverózního modelu je zatíženo řadou předpisů (např. v Itálii jen část těla, v Brazílii také, a navíc pouze z dovozu), záleží na kvalitě a čerstvosti, hrozí infekce, zpravidla má omezení použití a lze provozovat (s výjimkou USA) jen v laboratoři. Silikonový model (FAST) není tak věrný, ale jinak má všechny další výhody.

Prof. Salava zdůrazňoval dovednosti intuitivního rozpoznávání, což hraje velkou roli při vizuálním vnímání, které je důležité u vyšetřování kožních stavů. Prováděl pokusy se studenty, kterým ukazoval obrázky kožních chorob a pak následovala otázka, na kterém je např. cysta. Další byl dotaz, proč se rozhodl tímto způsobem, a tak byla umožněna zpětná vazba. Opakováním výstupu se pak zlepšuje, soustředí se na další doprovodné vlastnosti, jako je např. lokalizace, barva apod.

Dr. Bertolotti, který pracoval na ostrově Réunion, učil mladé lékaře, jak sdělit nemocnému špatnou zprávu. Zdůrazňoval navození kontaktu s nemocným, oprostít se od negativních emocí a pak postupně sdělit informaci, pokud možno i s pozitivním nábojem.

Sekce zobrazovacích technik

Prof. Christens-Zachová využila LC-OCT (Line field confocal optical coherence tomography) nejdříve v 2D, pak 3D zobrazení (dávalo rychlejší a přesnější informaci) ke

zkoumání dozrávání kůže u dětí 1–16letých. Na pěti místech těla (hřbety rukou, předloktí, výstřih, záda a čelo) sledovala epidermální architekturu (velikost buněk), dermo-epidermální junkci (DEJ) a také velikost jader keratinocytů. V oblasti rukou docházelo ke zvětšování v jiném období než na trupu a hlavě, což zřejmě souvisí s potřebou funkčního rozvoje různých částí těla v nestejném období.

Prof. Malvehy vyjmenoval řadu zobrazovacích technik (dermatomics), které lze kombinovat (OTC, RCM, LC-OTC, high magnification dermoscopy). Zejména se pozastavil nad skenovacím fotografováním s vysokým rozlišením. Ten pak pomocí AI vybere nejpodezřelejší útvary, a navíc při znalosti dalších údajů (kožní fototyp, fenotyp a genotyp) stanoví rizikový index příslušného kožního útvaru.

Prof. Wortsmanová zhodnotila výhody UZ vyšetření u zánětlivých kožních chorob. UZ vyšetření (srovnává se s MRI) nehtů u psoriázy umožňuje rozlišit od tinely a monitoruje aktivitu onemocnění. Při panikulitidě rozliší septální (UZ zobrazí septa) a lobulární panikulitidu, která ohrožuje nekrozou novorozence. Při hidradenitidě stanoví hloubku a velikost abscesů, typy a komunikaci s fistulemi. Může upřesnit také klasifikaci (nejen dle Hurleye). U morfey lze rozlišit aktivní ložiska od atrofických také pomocí UZ.

Zprávy z dalších odborných společností

Prof. Marinovičová oznámila, že EADV má nyní 11 500 členů ze 131 zemí. EADV začala také vydávat další časopis zaměřený do praxe. Letošní kongresy se budou konat v Praze a v Paříži.

Prof. Sonkolyová deklarovala zaměření ESDR na mladé vědce, kteří také vytvořili výbor mladých. Zajímavý je projekt „ESDR kitchen“ pořádající free on-line semináře. Letošní kongres ESDR se koná v belgických Antverpách.

Prof. Gilliet představil „Skinsciencefoundation.org“, jejímž cílem je vytvoření sítě uživatelů aplikace „unified transcriptomics virtual molecular cartography“. Tato nadace také podpoří 3–4 mladé vědce na 3–6měsíční stáži v některé z významných laboratoří.

Prof. Jasaitienová informovala o činnosti UEMS-EBDV. Zabývá se ETR (European Training Requirements), tzn. požadavky k atestaci v oboru, které se v jednotlivých EU zemích trochu liší. Tradičně organizuje evropskou atestaci (26. 9. 2025 ve Frankfurtu nad/M.). Bude se také konat 1. kongres UEMS 27.–30. 5. 2026 v belgickém Leuvenu.

Prof. Boradori informoval o ILDS, která pořádá světový kongres 21.–26. 6. 2026 v Guadalajaře. IFD (International Foundation of Dermatology) podporuje řadu mezinárodních projektů, mimo jiné doškolovací centrum v tanzanijské Moshi a nově chce založit podobné centrum na tichomořské Fiji.

Prof. Malvehy představil EADO, které má 1 531 členů z 87 zemí, z toho 761 dermatologů. Pořádá již 11. světový kongres melanomu a také kongresy „Post ASCO“. Vytváří guidelines EU na léčbu různých kožních nádorů a také podporuje „Euromelanoma Day“.

Prof. Tiplica (prezident IUSTI) informoval o nárůstu STI v USA (až o 80 %) a EU (o 40 %). Také upozornil na rizika postkoitálních pilulek (většinou Doxycyklin), které mohou dekapitovat pohlavní nákazu. Pořádají každoročně evropské kongresy (roku 2025 v Athénách, v roce 2026 v Praze).

Generální shromáždění EDF

Na úvod účastníci uctili památku prof. Maurera, který zahynul v horách u Lago Maggiore. Bylo zvoleno nové vedení EDF: za prezidenta prof. Schön, vědeckým sekretářem prof. Navarini a pokladníkem prof. Sárdy. Také došlo k obměně 2 členů výboru EDF – za prof. de Marmol a prof. Pincelliho byl kooptován prof. Stratigos a prof. Forseová.

Příští mítink bude opět v Montreux v termínu 22. až 24. 1. 2026.

doc. MUDr. Karel Ettler, CSc.

*Klinika nemocí kožních a pohlavních FN a LF UK
Lékařská fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova
Sokolská 581
500 05 Hradec Králové
e-mail: ettler@fnhk.cz*